

Rättsfallssamlingen

TRIBUNALENS DOM (första avdelningen)

den 18 september 2015*

”Statligt stöd — Postdistribution — Åtgärder som vidtagits av de tyska myndigheterna till förmån för Deutsche Post AG — Beslut att inleda förfarandet enligt artikel 88.2 EG — Berättigat intresse av att få saken prövad — Återupptagande av ett avslutat förfarande — Rättsverkningar av en dom om ogiltigförklaring”

I mål T-421/07 RENV,

Deutsche Post AG, Bonn (Tyskland), företrätt av advokaterna J. Sedemund och T. Lübbig,

sökande,

mot

Europeiska kommissionen, företrädd av B. Martenczuk, T. Maxian Rusche och R. Sauer, samtliga i egenskap av ombud,

svarande,

med stöd av

UPS Europe NV/SA, Bryssel (Belgien),

och

UPS Deutschland Inc. & Co. OHG, Neuss (Tyskland),

företrädna av advokaten T. Ottervanger,

intervenienter,

angående en talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut av den 12 september 2007 att inleda förfarandet enligt artikel 88.2 [EG] med avseende på det statliga stöd som Förbundsrepubliken Tyskland beviljat Deutsche Post AG (statligt stöd C 36/07 (ex NN 25/07)),

meddelar

TRIBUNALEN (första avdelningen),

sammansatt av ordföranden H. Kanninen (referent) samt domarna I. Pelikánová och E. Buttigieg,

justitiesekreterare: handläggaren K. Andová,

* Rättegångsspråk: tyska.

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 9 januari 2015,

följande

Dom

Bakgrund till tvisten

- 1 Den 7 juli 1994 ingav paketdistributionsföretaget UPS Europe NV/SA ett klagomål (nedan kallat 1994 års klagomål) till Europeiska gemenskapernas kommission avseende det statsägda tyska postföretaget Deutsche Bundespost Postdienst (nedan kallat DB-Postdienst). Sökanden, Deutsche Post AG, övertog den 1 januari 1995 DB-Postdienstets verksamhet. Klagomålet grundades både på artikel 86 i EG-fördraget (senare artikel 82 EG) och på artikel 92 i EG-fördraget (senare artikel 87 EG). Detta klagomål åtföljdes av ett annat klagomål som ingavs år 1997 av sammanslutningen av privata leverantörer av kurir- och expresstjänster, Bundesverband Internationaler Express- und Kurierdienste eV.
- 2 UPS Europe och Bundesverband Internationaler Express- und Kurierdienste anklagade DB-Postdienst för att tillämpa en icke-kostnadstäckande försäljningspolitik inom sektorn för pakettjänster från dörr till dörr, vilken sektor är konkurrensutsatt. Denna försäljningspolitik finansierades med hjälp av intäkterna från posttransportsektorn inom vilken DB-Postdienst hade ett lagstadgat monopol eller med hjälp av statliga medel som det beviljats i strid med artikel 87 EG.
- 3 Genom skrivelse av den 17 augusti 1999, vilken offentliggjordes i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* den 23 oktober 1999 (EGT C 306, s. 25), meddelade kommissionen Förbundsrepubliken Tyskland sitt beslut att inleda det formella granskningsförfarandet enligt artikel 88.2 EG med avseende på vissa åtgärder enligt vilka sökanden fått del av statliga medel (nedan kallat 1999 års inledandebeslut).
- 4 Den 19 juni 2002 antog kommissionen beslut 2002/753/EG om Förbundsrepubliken Tysklands åtgärder till fördel för sökanden (EGT L 247, s. 27) (nedan kallat 2002 års beslut). I artikeldelen i det aktuella beslutet anges följande:

”Artikel 1

Det statliga stöd på 572 miljoner euro (1 118,7 miljoner [DEM]) som [Förbundsrepubliken Tyskland] har beviljat till förmån för [sökanden] är oförenligt med den gemensamma marknaden.

Artikel 2

1. [Förbundsrepubliken Tyskland] skall vidta nödvändiga åtgärder för att avskaffa och återkräva det stöd som avses i artikel 1 och som olagligen utbetalats till [sökanden].

...”

- 5 Genom dom av den 1 juli 2008, Deutsche Post/kommissionen, (T-266/02, REG, EU:T:2008:235) (nedan kallad domen om ogiltigförklaring), ogiltigförklarade tribunalen 2002 års beslut. Genom dom av den 2 september 2010, kommissionen/Deutsche Post (C-399/08 P, REU, EU:C:2010:481), ogillade domstolen kommissionens överklagande av tribunalens dom.

- 6 Den 11 maj 2004 inkom UPS Europe med ett nytt klagomål till kommissionen och gjorde däri gällande att kommissionen i 2002 års beslut inte hade undersökt samtliga de statliga åtgärder som angavs i 1994 års klagomål och att de fördelar som sökanden beviljats klart översteg de belopp som kommissionen hade beslutat skulle återkrävas. TNT Post AG & Co. KG inkom för sin del med ett klagomål den 16 juli 2004, i vilket detta bolag gjorde gällande att taxorna för de tjänster som sökanden fakturerade ett av sina dotterbolag var orimligt låga och att dessa tjänster finansierades av intäkter från sektorn för postbefordran.
- 7 Genom skrivelse av den 12 september 2007 underrättade kommissionen Förbundsrepubliken Tyskland om sitt beslut att inleda ett förfarande enligt artikel 88.2 EG beträffande det statliga stöd som de tyska myndigheterna hade beviljat Deutsche Post (statligt stöd C 36/07 (ex NN 25/07)) (nedan kallat det angripna beslutet). Det angripna beslutet publicerades i *Europeiska unionens officiella tidning* den 19 oktober 2007 (EUT C 245, s. 21) på det giltiga språket (tyska) och föregicks av en sammanfattning på de övriga officiella språken.
- 8 I det angripna beslutet erinrade kommissionen, för det första, om de förfaranden enligt artikel 87 EG som genomförts mot sökanden sedan år 1994. Kommissionen angav vidare att det förfarande som påbörjades genom 1999 års inledande beslut skulle kompletteras för att beakta de uppgifter som nyligen lämnats och för att kommissionen skulle kunna anta en slutlig ståndpunkt huruvida dessa medel var förenliga med EG-fördraget (skälen 1–15 i det angripna beslutet).
- 9 Kommissionen påpekade, för det andra, att den ”kompletterande granskning”, som den avsåg att genomföra ”inte på något sätt [skulle komma] att ersätta 2002 års beslut”, i vilket det konstaterats att ”statligt stöd på 572 miljoner euro hade använts för korssubventionering av affärsverksamhet utan att ta ställning till huruvida [sökanden och dess föregångare] hade fått en för hög kompensation [för fullgörandet av sin skyldighet att tillhandahålla tjänster av allmänt ekonomiskt intresse] av statliga medel”. Kommissionen förklarade att den avsåg att i sin granskning avgöra huruvida det förekommit en överkompensation, utöver dessa 572 miljoner euro, och angav att den skulle granska samtliga statliga åtgärder som vidtagits till förmån för nämnda företag mellan den 1 juli 1989, då DB-Postdienst bildades, och den 31 december 2007, då sökandens skyldighet att tillhandahålla tjänster av allmänt ekonomiskt intresse förväntades upphöra (skäl 15 i det angripna beslutet).
- 10 Kommissionen hänvisade, för det tredje, till tre statliga åtgärder som vidtagits till förmån för DB-Postdienst och sökanden (skälen 25-32, 38, 39 och 40-48 i det angripna beslutet).
- 11 Kommissionen ansåg, för det fjärde, att de tre i punkt 10 ovan angivna åtgärderna utgör statligt stöd eller riskerar att komma att fungera som statligt stöd (skälen 76-78 i det angripna beslutet).
- 12 Kommissionen angav, för det femte, att den avsåg att undersöka i vilken utsträckning ersättningen till sökanden och dess föregångare var nödvändig för att säkerställa skyldigheten att tillhandahålla tjänster av allmänt ekonomiskt intresse (skälen 80 och 81 i det angripna beslutet).
- 13 Kommissionen uppmanade slutligen, för det femte, Förbundsrepubliken Tyskland att ”inkomma med synpunkter inom en månad från [mottagande av det angripna beslutet]” och att ”meddela samtliga uppgifter som är till hjälp för den rättsliga bedömningen av ovannämnda åtgärder mot bakgrund av reglerna om statligt stöd”.

Förfarandet vid tribunalen och domstolen

- 14 Genom ansökan som inkom till tribunalens kansli den 22 november 2007, väckte sökanden talan om ogiltigförklaring av det angripna beslutet samt om att kommissionen skulle förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna.

- 15 Kommissionen ingav svaromål till tribunalens kansli den 6 februari 2008, i vilket den yrkade att tribunalen skulle avvisa talan eller i andra hand ogilla talan samt förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.
- 16 Genom skrivelse som inkom till tribunalens kansli den 29 februari 2008 begärde UPS Europe och UPS Deutschland Inc. & Co. OHG (nedan tillsammans kallade UPS) att få intervensera till stöd för kommissionens yrkanden.
- 17 Genom beslut av den 9 juli 2008 biföll ordföranden på tribunalens första avdelning UPS interventionsansökan.
- 18 Genom dom av den 8 december 2011, Deutsche Post/kommissionen (T-421/07, REU, EU:T:2011:720), avisade tribunalen talan och förpliktade sökanden att bära sina rättegångskostnader samt ersätta kommissionens rättegångskostnader. UPS förpliktades att bära sina egna rättegångskostnader.
- 19 Genom ansökan som inkom till domstolens kansli den 13 februari 2012 överklagade sökanden, i enlighet med artikel 56 i stadgan för Europeiska unionens domstol, tribunalens dom.
- 20 Genom dom av den 24 oktober 2013, Deutsche Post/kommissionen (C-77/12 P, EU:C:2013:695) (nedan kallad domen i målet om överklagande), upphävde domstolen tribunalens dom, återförvisade målet till tribunalen och förordnade att beslutet om rättegångskostnader skulle anstå.

Förfarandet och yrkandet om återförvisning

- 21 Efter domen i målet om överklagande tilldelade tribunalens ordförande, genom beslut av den 13 november 2013, första avdelningen målet, i enlighet med artikel 118.1 i tribunalens rättegångsregler.
- 22 I enlighet med artikel 119.1 i rättegångsreglerna av den 2 maj 1991 ingav sökanden och kommissionen skriftliga inlagor till tribunalens kansli den 23 december 2013 respektive den 19 februari 2014. UPS förklarade sig avstå från att inge en skriftlig inlaga den 17 april 2014.
- 23 Tribunalen ställde, såsom en åtgärd för processledning enligt artikel 64 i rättegångsreglerna av den 2 maj 1991, skriftliga frågor till parterna. Parterna besvarade dessa frågor inom den tilldelade fristen. Tribunalen önskade bland annat, för att uppnå en god rättsskipning och bästa möjliga handläggning av de tre mål den hade att avgöra, mellan sökanden och kommissionen, nämligen 1) förevarande mål, 2) mål T-388/11, Deutsche Post/kommissionen, och 3) mål T-152/12, Deutsche Post/kommissionen, få del av parternas synpunkter på i vilken ordning dessa mål kan eller bör handläggas och om möjligheten att vilandeförklara ett eller flera mål i avvaktan på domen i återstående mål. I mål T-388/11, Deutsche Post/kommissionen, yrkade sökanden ogiltigförklaring av kommissionens beslut K (2011) 3081 slutlig av den 10 maj 2011 att utvidga det pågående formella granskningsförfarandet, rörande statligt stöd som Tyskland beviljat sökanden som ersättning för dess skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster, till att även omfatta det stöd som tyska myndigheter betalat till sökanden för att täcka pensionskostnaden för anställda som har rätt att behandlas som statstjänstemän (statligt stöd C 36/27 (ex NN 25/07)). I mål T-152/12, Deutsche Post/kommissionen, yrkade sökanden ogiltigförklaring av artiklarna 1, 2 och 4-6 i kommissionens beslut 2012/636/EU av den 25 januari 2012 om den åtgärd C 36/07 (f.d. NN 25/07) som Tyskland har genomfört till förmån för sökanden (EUT L 289, s. 1).
- 24 Parterna yttrade sig i dessa frågor. Genom beslut fattat av ordföranden för den första avdelningen vid tribunalen den 15 september 2014 i mål T-388/11, Deutsche Post/kommissionen, och beslut fattat av ordföranden för den åttonde avdelningen vid tribunalen samma dag i mål T-152/12, Deutsche Post/kommissionen, vilandeförklarades dessa två mål i avvaktan på att förevarande mål slutligt avgörs.

- 25 Parterna utvecklade sin talan och svarade på tribunalens frågor vid förhandlingen den 9 januari 2015.
- 26 I inlägga av den 23 december 2013 har sökanden yrkat att tribunalen ska
- ogiltigförklara det angripna beslutet och
  - förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.
- 27 Vid förhandlingen återkallade sökanden delvis sin talan. Sökanden förklarade sig avstå från yrkandet om ogiltigförklaring av det angripna beslutet, i den del det föreskrivs att det ska inledas ett formellt granskningsförfarande vad avser vissa borgensåtaganden som utställts till förmån för sökanden och dess föregångare. Sökanden stod i övrigt fast vid sin talan, det vill säga vad avser den del av det formella granskningsförfarandet som rör andra statliga åtgärder som omfattas av det angripna beslutet (nedan kallade de omtvistade åtgärderna).
- 28 Kommissionen har, med stöd av UPS, yrkat att tribunalen ska
- förklara att det inte längre finns anledning att döma i saken,
  - i andra hand ogilla talan, och
  - förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

Rättslig bedömning

Huruvida det föreligger ett berättigat intresse av att få saken prövad

- 29 Enligt fast rättspraxis ska en sökandes berättigade intresse av att få saken prövad föreligga den dag då talan väcks vid äventyr av att den annars avvisas. Dessutom måste denna sökandes berättigade intresse av att få saken prövad bestå fram till domstolsavgörandet. Rätten kan i annat fall fastställa att det saknas anledning att döma i saken (se, för ett liknande resonemang, dom av den 16 december 1963, *Forges de Clabecq/Höga myndigheten*, 14/63, REG, EU:C:1963:60, punkt 748, och dom av den 7 juni 2007, *Wunenburger/kommissionen*, C-362/05 P, REG, EU:C:2007:322, punkt 42).
- 30 Kommissionen har i sina anmärkningar efter återförvisningen gjort gällande att sökanden förlorat sitt berättigade intresse av att väcka talan mot det angripna beslutet, eftersom 2002 års beslut ogiltigförklarats. Kommissionen yrkar att tribunalen ska konstatera att det saknas anledning att döma i saken.
- 31 Kommissionen har erinrat om att domstolen i domen i målet om överklagande förklarar att talan kunde upptas till sakprövning när den väcktes den 22 november 2007, trots att 2002 års beslut hade ogiltigförklarats, med motiveringen att ogiltigförklaringen ännu inte hade trätt i kraft denna dag. Domstolen har enligt kommissionen emellertid inte uttalat sig i frågan huruvida talan senare förlorat sitt ändamål på grund av denna ogiltigförklaring. Kommissionen har på denna punkt angett att det formella granskningsförfarande som inletts i enlighet med 1999 års inledandebeslut rörde de omtvistade åtgärderna och påpekat att det angripna beslutets enda rättsverkan, nämligen att Förbundsrepubliken Tyskland blivit skyldig att avbryta de omtvistade åtgärderna, redan framgick av 1999 års inledandebeslut. Ogiltigförklaringen av 2002 års beslut ledde emellertid till att det formella granskningsförfarandet som inletts genom 1999 års inledandebeslut återupptogs i sin helhet den 1 juli 2008. Kommissionen har vidare angett att den, med anledning av ogiltigförklaringen av 2002 års beslut, enligt artikel 233 EG var skyldig att vidta nödvändiga åtgärder för att verkställa domen om ogiltigförklaring, däribland att genom ett slutligt beslut avsluta det formella granskningsförfarandet.

Kommissionen anser därför att sökanden inte längre kan få någon fördel av en ogiltigförklaring av det angripna beslutet, eftersom det formella granskningsförfarandet fortsätter och måste avslutas genom ett slutligt beslut och den även fortsättningsvis är förhindrad att vidta genomförandeåtgärder.

- 32 Sökanden har tillbakavisat kommissionens argument. Sökanden har anfört att den har ett berättigat intresse av att få det angripna beslutet ogiltigförklarat.
- 33 Det ska härvid erinras om att det berättigade intresset av att få saken prövad, som framgår av i punkt 29 ovan angiven rättspraxis, är en sakprövningsförutsättning som, i mål om överklagande, måste bestå fram till dess att domstolen avgör målet i sak. Enligt domstolens praxis finns ett sådant intresse så länge som utgången av överklagandet kan medföra en fördel för klaganden (dom av den 14 september 2010, Akzo Nobel Chemicals och Akcros Chemicals/kommissionen, C-550/07 P, REU, EU:C:2010:512, punkterna 22 och 23)
- 34 Tribunalen konstaterar emellertid att 2002 års beslut ogiltigförklarades den 1 juli 2008, det vill säga efter att domen i målet om överklagande meddelades, och att domstolen nämnt denna ogiltigförklaring i sin dom och således inte kunde vara omedveten om dess verkningar, varför domstolen genom att bifalla sökandens överklagande implicit med nödvändighet har ansett att sökanden bevarat sitt intresse att väcka talan mot det angripna beslutet även efter ogiltigförklaringen av 2002 års beslut.
- 35 Sökanden har således bevarat sitt intresse att väcka talan mot det angripna beslutet på grund av de särskilda omständigheterna i det aktuella fallet, nämligen kommissionens olika ställningstaganden från år 1999 och framåt avseende de åtgärder som vidtagits till sökandens förmån och särskilt den omständigheten att om tribunalen skulle ansluta sig till sökandens argument om rimlig tidsfrist, så skulle detta i förevarande mål inte bara kunna leda till ogiltigförklaring av det angripna beslutet, utan även påverka kommissionens skyldighet att beakta detsamma, vad avser en senare granskning av dessa åtgärder.
- 36 Kommissionens ansökan om att det ska fastställas att det saknas anledning att döma i saken måste följaktligen avslås.

Prövning i sak

- 37 Sökanden har anfört tre grunder till stöd för sin talan om delvis ogiltigförklaring av det angripna beslutet. Kommissionen, som stöds av UPS, har ifrågasatt dessa grunder. Den första grunden rör åsidosättande av grundläggande processuella principer, den andra grunden rör åsidosättande av motiveringsskyldigheten och den tredje grunden rör åsidosättande av artikel 87.1 EG och artikel 88 EG.
- 38 Inom ramen för den första grunden har sökanden framfört flera delgrunder. Dessa delgrunder ska prövas tillsammans. Den första delgrunden rör kommissionens möjlighet att inleda ett formellt granskningsförfarande avseende de omtvistade åtgärderna, när dessa har varit föremål för ett formellt granskningsförfarande som avslutats och det gått för lång tid för att nödvändig granskning ska kunna ske. Sökanden hävdar att kommissionen enligt domstolens praxis inte kan kräva återbetalning av ett olagligt stöd efter en alltför lång tid av inaktivitet för att iaktta principen om skydd för berättigade förväntningar. Rådets förordning (EG) nr 659/1999 av den 22 mars 1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 93 i EG-fördraget (EGT L 83, s. 1) och allmänna processrättsliga principer, däribland rättssäkerhetsprincipen, förhindrar emellertid att ett avslutat förfarande återupptas.
- 39 Kommissionen har svarat att det inte hade gått orimligt lång tid innan det angripna beslutet antogs, eftersom det var en komplicerad sak att utreda vilka utgifter och inkomster som DB-Postdienst och sökanden haft under en mer än 20 år lång period och eftersom den efter 2002 års beslut fått del av

uppgifter som väckte nya frågor. I artikel 15.1 i förordning nr 659/1999 föreskrivs vidare en preskriptionsfrist på tio år för olagliga stödåtgärder. Vanliga resonemang om berättigade förväntningar efter en viss tid gäller inte om det föreskrivs en uttrycklig preskriptionsfrist. Kommissionen har dessutom erinrat om att den var skyldig att återuppta det formella granskningsförfarandet efter ogiltigförklaringen av 2002 års beslut, vilket förutses i det angripna beslutet, och att det slutliga beslutet kan återkallas enligt artikel 9 i förordning nr 659/1999, varför det inte är helt slutgiltigt.

- 40 Det ska därför inledningsvis prövas huruvida kommissionen har åsidosatt förordning nr 659/1999 och rättssäkerhetsprincipen genom att anta det angripna beslutet.
- 41 Tribunalen vill för det första påpeka att kommissionen i sitt yttrande över domen i målet om överklagande, och sökanden, i sitt svar angående tribunalens i punkt 23 ovan nämnda åtgärder för processledning och vid förhandlingen, bekräftat att de omtvistade åtgärderna redan omfattades av det formella granskningsförfarande som inletts genom 1999 års inledandebeslut, såsom tribunalen redan konstaterat i punkterna 56-60 i dom Deutsche Post/kommissionen, punkt 18 (EU:T:2011:720), utan att domstolen i domen i målet om överklagande har tagit upp något som helst fel i detta avseende.
- 42 Det formella granskningsförfarandet avseende de omtvistade åtgärderna ska således anses ha inletts år 1999.
- 43 Det ska för det andra påpekas att enligt artikel 7.1 i förordning nr 659/1999, som är tillämplig på förfarandet avseende olagliga stödåtgärder enligt artikel 13.1 i nämnda förordning, ska det formella granskningsförfarandet avslutas genom ett beslut som fattas i enlighet med artikel 7.2-7.5 i samma förordning, med undantag för fall då den berörda medlemsstaten dragit tillbaka meddelandet, och att domstolen i domen i målet om överklagande förklarar att kommissionen genom 2002 års beslut helt avslutat det formella granskningsförfarande som inletts år 1999 (domen i målet om överklagande, punkterna 56-64).
- 44 Det angripna beslutet ska således, med avseende på de omtvistade åtgärderna, anses som ett beslut att återuppta det helt avslutade formella granskningsförfarandet.
- 45 Det ska för det tredje påpekas att artikel 9 i förordning nr 659/1999 endast tillåter att ett beslut varigenom det formella granskningsförfarandet avslutats återkallas om det grundat sig på oriktiga upplysningar som lämnats under förfarandet och som varit avgörande för beslutet. I samma artikel anges även att innan kommissionen upphäver detta beslut och fattar ett nytt beslut ska den inleda det formella granskningsförfarandet.
- 46 Artikel 9 i förordning nr 659/1999 är förvisso inte kommissionens enda möjlighet att ändra ett beslut som avslutar det formella granskningsförfarandet.
- 47 Denna bestämmelse är nämligen endast ett särskilt uttryck för den allmänna rättsliga princip enligt vilken det är möjligt att retroaktivt återkalla en rättsstridig administrativ rättsakt som har gett upphov till individuella rättigheter, bland annat när det rättsstridiga beslutet har fattats på grundval av falska eller ofullständiga uppgifter som har lämnats av de berättigade. Möjligheten att retroaktivt återkalla ett rättsstridigt beslut som har gett upphov till individuella rättigheter är emellertid inte begränsad till detta enda fall. Ett sådant återkallande är alltid möjligt under förutsättning att den institution, från vilken beslutet härrör, uppfyller villkoren avseende iakttagandet av en rimlig tidsfrist och de berördas berättigade förväntningar, vilka förlitade sig på att beslutet var korrekt (se dom av den 12 september 2007, González y Díez/kommissionen, T-25/04, REG, EU:T:2007:257, punkt 97 och där angiven rättspraxis).
- 48 Kommissionen har emellertid aldrig haft för avsikt att återkalla eller dra tillbaka 2002 års beslut, såsom framgår av dess skrivelser, och kommissionen har inte hävdatt att detta beslut grundats på felaktiga uppgifter, utan har istället förklarat att ett nytt formellt granskningsförfarande måste inledas för att

komplettera det förfarande som inletts år 1999 för att kunna beakta nyligen inkomna upplysningar (skäl 14 i det angripna beslutet). I skäl 15 i det angripna beslutet har kommissionen vidare angett att detta beslut inte ersätter 2002 års beslut (se punkt 9 ovan).

- 49 Det angripna beslutet kan således inte anses innebära att 2002 års beslut dras tillbaka eller återkallas med stöd av artikel 9 i förordning nr 659/1999 eller med tillämpning av den allmänna rättsprincipen att det är tillåtet att retroaktivt återkalla en rättsstridig administrativ rättsakt under vissa förutsättningar.
- 50 Tribunalen påpekar för det fjärde att det inte finns någon bestämmelse i förordning nr 659/1999 som ger kommissionen möjlighet att återuppta ett avslutat formellt granskningsförfarande och att fatta ett nytt beslut utan att återkalla eller dra tillbaka beslutet att avsluta förfarandet.
- 51 Förordning nr 659/1999 innehåller förvisso inget uttryckligt förbud mot ett sådant förfarande, men det skulle strida mot rättssäkerhetsprincipen och nämnda förordnings anda. Skäl 3 visar att behovet att stärka rättssäkerheten var ett av skälen till att förordningen antogs och det anges i skäl 9 att det formella granskningsförfarandet ska avslutas genom ett "slutligt" beslut.
- 52 Om ett förfarandet återupptas på ovannämnda sätt, så skulle detta nämligen innebära att två oförenliga beslut samexisterar. Om kommissionen skulle ges möjlighet att återuppta ett avslutat formellt granskningsförfarande och fatta ett nytt beslut, utan att först återkalla eller dra tillbaka beslutet om avslutande, så skulle kommissionen när som helst kunna ompröva detta beslut, vilket skulle göra att de parter som berörs av det avslutade granskningsförfarandet får en helt osäker rättsställning.
- 53 Mot denna bakgrund anser tribunalen att det angripna beslutet strider mot förordning nr 659/1999 och rättssäkerhetsprincipen, eftersom det innebär att det formella granskningsförfarande som helt avslutats genom 2002 års beslut återupptas, för att möjliggöra ett nytt beslut, utan att sistnämnda beslut återkallats eller dragits tillbaka.
- 54 Kommissionen har vid förhandlingen medgett att beslutet att återuppta ett formellt granskningsförfarande som helt avslutats, såsom här har skett, är rättsstridigt, eftersom det avslutande beslutet inte återkallats eller dragits tillbaka. Enligt kommissionen måste det i förevarande fall emellertid beaktas att ogiltigförklaringen av 2002 års beslut lett till att beslutet att avsluta det formella granskningsförfarande som inletts år 1999 retroaktivt har upphört att gälla. Det angripna beslutet är således lagenligt.
- 55 Det ska härvid erinras om att en rättsakts lagenlighet ska bedömas i förhållande till situationen den dag då rättsakten antogs (dom av den 7 februari 1979, Frankrike/kommissionen, 15/76 och 16/76, REG, EU:C:1979:29, punkt 7). När det angripna beslutet antogs år 2007 existerade ännu inte domen om ogiltigförklaring, som meddelades år 2008, och kommissionen kunde således inte beakta den. Den senare retroaktiva ogiltigförklaringen av 2002 års beslut hindrar inte att detta besluts existens beaktas vid bedömningen av vilket processuellt läge som rådde vid nämnda ogiltigförklaring, såsom framgår av domen i målet om överklagande, i vilken domstolen angett att 2002 års beslut ännu utgjorde en del av Europeiska unionens rättsordning och fortfarande gällde när det angripna beslutet antogs (domen i målet om överklagande, punkterna 65 och 66).
- 56 Det ska vidare påpekas att det angripna beslutet antagits med utgångspunkten att 2002 års beslut inte innebar att förfarandet helt avslutats och att det fortsatta förfarandet som ledde fram till att det angripna beslutet antogs utgjorde "kompletterande granskning" (se punkt 9 ovan). Såsom domstolen slagit fast i domen i målet om överklagande var detta en felaktig utgångspunkt och kommissionen hade inte rätt att fatta det angripna beslutet med denna utgångspunkt (se punkt 53 ovan).

- 57 Enligt artikel 231 första stycket EG ska unionsdomstolen förklara den berörda rättsakten ogiltig om talan om ogiltigförklaring är välgrundad. Enligt fast rättspraxis innebär detta att unionsdomstolens beslut om ogiltigförklaring medför att den angripna rättsakten retroaktivt upphör att gälla gentemot de enskilda (dom av den 1 juni 2006, P & O European Ferries (Vizcaya) och Diputación Foral de Vizcaya/kommissionen, C-442/03 P och C-471/03 P, REG, EU:C:2006:356, punkt 43, och dom av den 12 februari 2008, ECLF och ministre de la Culture et de la Communication, C-199/06, REG, EU:C:2008:79, punkt 61). Domen om ogiltigförklaring innebar således att 2002 års beslut retroaktivt upphörde att gälla.
- 58 Ogiltigförklaringen av 2002 års beslut genom domen om ogiltigförklaring innebar att kommissionen var skyldig att vidta en rad åtgärder för att verkställa denna dom i enlighet med artikel 233 EG. Kommissionen måste således beakta att detta beslut retroaktivt upphört att gälla.
- 59 I sistnämnda avseende ska det påpekas att om en institutions rättsakt har ogiltigförklarats ska denna institution, för att rätta sig efter domen och följa den fullt ut, respektera såväl domslutet i domen som de domskäl som föranlett domslutet och som utgör det nödvändiga stödet för detta, på så sätt att domskälen är nödvändiga för att fastställa den exakta innebörden av domslutet. I dessa domskäl preciseras nämligen vilken bestämmelse som anses vara rättsstridig, och redovisas de exakta skälen för den rättsstridighet som fastslås i domslutet, vilka institutionen ska beakta när den ersätter den ogiltigförklarade rättsakten (dom av den 26 april 1988, Asteris m.fl./kommissionen 97/86, 99/86, 193/86 och 215/86, REG, EU:C:1988:199, punkt 27).
- 60 Vad avser frågan om att återuppta det avslutade formella granskningsförfarandet ska det beaktas att när kommissionen återupptar ett sådant förfarande på grund av att avslutningsbeslutet ogiltigförklarats, befinner sig kommissionen i en annan juridisk situation än när den antog det angripna beslutet, vilket inte grundade sig på att 2002 års beslut upphört att existera.
- 61 Kommissionen kan således inte med verkan åberopa domen om ogiltigförklaring för att hävda att det angripna beslutet är rättsstridigt, när detta fattats med beaktande av 2002 års beslut, vilket ogiltigförklarats genom ovanstående dom. Det angripna beslutet kan under dessa omständigheter inte heller anses "förutse" domen om ogiltigförklaring, såsom kommissionen har hävdad.
- 62 Ogiltigförklaringen av beslutet att avsluta det formella granskningsförfarandet ska slutligen anses som ett formellt nödvändigt och föregående villkor för att återuppta nämnda förfarande, om detta beslut inte har återkallats eller dragits tillbaka. De parter som berörs av det formella granskningsförfarandet skulle annars hamna i en osäker situation vad gäller frågan vad beslutet om återtagande innebär, vilket är en situation som inte är förenlig med behovet att öka rättssäkerheten, vilket anges som ett av skälen varför förordning nr 659/1999 antogs (se punkt 51 ovan).
- 63 Av det ovanstående följer att kommissionen inte hade rätt att anta det angripna beslutet före ogiltigförklaringen av 2002 års beslut. Talan ska således bifallas med stöd av den första grunden.
- 64 Det angripna beslutet ska därför ogiltigförklaras med stöd av den första grunden. Det saknas därför anledning att pröva övriga grunder, anmärkningar och argument som sökanden anfört till stöd för sin talan.

Rättegångskostnader

- 65 Enligt artikel 134.1 i rättegångsreglerna ska tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Sökanden har yrkat att kommissionen ska förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom kommissionen har tappat målet, ska sökandens yrkande bifallas när det gäller talan om ogiltigförklaring, vilket inbegriper rättegångskostnaderna i målet om överklagande vid domstolen.

66 Enligt artikel 138.3 i rättegångsreglerna ska UPS bära sina rättegångskostnader.

Mot denna bakgrund beslutar

TRIBUNALEN (första avdelningen)

följande:

- 1) **Kommissionens beslut av den 12 september 2007 att inleda förfarandet enligt artikel 88.2 EG med avseende på det statliga stöd som Förbundsrepubliken Tyskland beviljat Deutsche Post AG (statligt stöd C 36/07 (ex NN 25/07)) ogiltigförklaras i den del detta beslut innebär att det formella granskningsförfarandet återupptas vad avser berörda åtgärder, med undantag för den statliga garanti som beviljats till förmån för Deutsche Bundespost Postdienst och Deutsche Post.**
- 2) **Europeiska kommissionen ska bära sina egna rättegångskostnader och ersätta de rättegångskostnader som orsakats Deutsche Post, vad rör talan om ogiltigförklaring, inbegripet kostnaderna i målet om överklagande vid domstolen.**
- 3) **UPS Europe NV/SA och UPS Deutschland Inc. & Co. OHG ska bära sina egna rättegångskostnader.**

Kanninen

Pelikánová

Buttigieg

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 18 september 2015.

Underskrifter